

Kora Gyermekkor Kutatócsoport

A kutatócsoport jellemzése, céljai:

A nemzetközi szakirodalom a születéstől 8 éves korig tartó időszakot kora gyermekkorra („early childhood”) nevezi. A kora gyermekkor meghatározó szerepe és jelentősége szakmai körökben ma már általánosan elfogadott. Tudományosan alátámasztott, hogy a kora gyermekkori nevelés meghatározó volta az egyén egész életére és ezáltal a társadalom fejlődésére is kihat.

A kora gyermekkori nevelésbe való beruházás hosszabb távon jelentős társadalmi és gazdasági előnyökkel jár. A nemzetközi kutatásokban egyre nagyobb hangsúly helyeződik erre az időszakra, számos nemzetközi kutatócsoport foglalkozik világszerte a kora gyermekkorral. A területnek nemcsak szakmai szervezetei, hanem önálló tudományos folyóiratai is vannak a világ számos országában. A kora gyermekkor iránti fokozott érdeklődés leginkább a 21. század fejleménye. Azonban a kora gyermekkori nevelés jelentőségének nemzetközi felerősödését még Szlovákiában nem tükrözik kellő mértékben sem a szakmai szervezetek tevékenységei, sem a hazai kutatások.

A 2021 januárjában alakult kutatócsoport a gyermekek fejlődése szempontjából egy kiemelten szenzitív időszakkal foglalkozik: kora gyermekkori neveléssel, fejlődéssel és fejlesztéssel kapcsolatos kutatásokat folytat. Ebben az életkorban a legfogékonyabbak a gyermekek a változásra, a leghatékonyabban ekkor fejleszthetőek, a különböző fejlesztő programok is ekkor lehetnek a leginkább sikeresek. A korai intervenció is ebben az időszakban a leghatékonyabb. Ezért kívánjuk hazai szinten megerősíteni a szakmai párbeszédet, illetve a nemzetközi tendenciákhoz illeszkedve olyan nemzeti szintű kutatásokat megvalósítani, melyek a téma kapcsán a társadalmi, illetve szakmai és tudományos érdeklődés fókuszába kerültek az utóbbi két évtizedben. Teret kívánunk adni a területen aktívan kutatók, oktatók és a hallgatók találkozásának is, támogatva ezáltal a szakmai kapcsolatok bővítését és a kutatási eredmények bemutatását. Elsődleges feladatunknak tartjuk a szlovákiai pedagógiai diagnosztikai eszköztár bővítését, azon belül is kiemelt figyelmet szentelve a szlovákiai magyar anyanyelvű gyermekeknek.

Kutatási területek:

- a koragyermekkori fejlődés jellemzői és az azt befolyásoló tényezők vizsgálata;
- a nevelés különböző szintereinek vizsgálata;
- a korai intervenció lehetőségeinek vizsgálata;
- a koragyermekkori ellátási formák vizsgálata;
- mérőeszközök (diagnosztikus és kutatási eszközök) adaptálása és sztenderdizálása;

Tárgyszavak: koragyermekkori fejlődés, a fejlődés segítése, fejlesztés, pedagógiai diagnosztika, megelőzés, korai intervenció, intézményi rendszer, családi háttér, mérőeszközök (diagnosztikus és kutatási eszközök), adaptálás, sztenderdizálás

Alapító és kutatásvezető:

prof. Dr. Józsa Krisztián, PhD., DSc.

Alapító tagok:

PaedDr. Borbélyová Diana, PhD.

Dr. habil. PaedDr. Horváth Kinga, PhD.

Mgr. Orsovics Yvette, PhD.

PaedDr. Nagyová Alexandra, PhD.

Tagok:

PaedDr. Szántó Zsuzsanna
Hajduné Holló Katalin

Kutatási/tudományos projektek: A 4-8 éves gyermekek készségeinek mérésére alkalmas DIFER diagnosztikus mérőeszköz adaptálása és sztenderdizálása

Projekt kezdete: 2021

Projekt befejezése: 2023

Projekt sikeres megvédése: 2024.1.11

A kutatócsoport a projekt megvalósítása során a 4-8 éves gyermekek fejlettségi szintjének mérésére alkalmas magyarországi DIFER mérőeszközt adaptálta és sztenderdizálta a szlovákiai magyar gyermekpolupációra.

Együttműködés szakmai szervezetekkel, kutatócsoportokkal, külföldi szakemberekkel:

Amukune Stephen, PhD., Pwani University, Kenya

Bencéné Fekete Andrea, PhD., Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Oo Tun Zaw, PhD., Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Podráczy Judit, PhD., Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szabó Norbert, PhD., Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Zentai Gabriella, PhD., Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

MTA-MATE Kora Gyermekek Kutatócsoport

Kiadványok, publikációk, absztraktok:**V1- Kötet**

Józsa, K., & Borbélyová, D. (2024, Eds.). *Diagnostic Assessment of School Readiness*. MATE Press.

V1- Monográfia

Borbélyová, D. (2023). *Prechod dieťaťa z materskej školy do základnej školy*. MATE Press.

V2- Könyvfejezet

Borbélyová, D., Józsa, K., & Nagyová, A. (2024). Adaptation and standardization of the DIFER tests in Slovakia. In K. Józsa, & D. Borbélyová (Eds.), *Diagnostic Assessment of School Readiness* (pp. 13–30). MATE Press. 10.54597/mate.0104

Podráczy, J., Hajduné Holló, K., Borbélyová, D., Nagyová, A., & Józsa, K. (2024). A comparative analysis of Hungarian and Slovakian preschool curricula. In K. Józsa, & D. Borbélyová (Eds.), *Diagnostic Assessment of School Readiness* (pp. 31–62). MATE Press. 10.54597/mate.0105

Zentai, G., Borbélyová, D., Bencéné Fekete, A., Nagyová, A., Horváthová, K., Orsovics, Y., & Józsa, K. (2024). A comparative analysis of Slovakian and Hungarian primary school curricula. In K. Józsa, & D. Borbélyová (Eds.), *Diagnostic Assessment of School Readiness* (pp. 63–83). MATE Press. 10.54597/mate.0106

Józsa, K., Oo, T. Z., Borbélyová, D., & Zentai, G. (2024). Reliability, validity and measurement invariance of the DIFER tests. In K. Józsa, & D. Borbélyová (Eds.), *Diagnostic Assessment of School Readiness* (pp. 85–139). MATE Press. 10.54597/mate.0107

V2- Folyóiratcikk

Józsa, K., Oo, T. Z., Borbélyová, D., & Podráczky, J. (2024). Deductive Reasoning Skills in Children Aged 4–8 Years Old. *Journal of Intelligence*, 12(3), 33. <https://doi.org/10.3390/jintelligence12030033>

Zentai, G., Borbélyová, D., Bencéné Fekete, A., Nagyová, A., Horváth K., Orsovcics, Y., & Józsa, K. (2023). A szlovákiai és a magyar általános iskolai tantervek összehasonlító vizsgálata a DIFER-készségek fejlesztése szempontjából. *Eruditio-Educatio*, 18(3), 78–94.

Józsa, K., Oo, T. Z., Borbélyová, D., & Zentai, G. (2023). Exploring the Accuracy and Consistency of a School Readiness Assessment Tool for Preschoolers: Reliability, Validity and Measurement Invariance Analysis. *Journal of Intelligence*, 11(10), 189. <https://doi.org/10.3390/jintelligence11100189>

Józsa, K., Oo, T. Z., Borbélyová, D., & Zentai, G. (2023). Exploring the Growth and Predictors of Fine Motor Skills in Young Children Aged 4–8 Years. *Education Sciences*, 13(9), 939. <https://doi.org/10.3390/educsci13090939>

Borbélyová, D., Józsa, K., & Nagyová, A. (2023). Adaptácia a štandardizácia diagnostického nástroja DIFER na zisťovanie aktuálnej vývinovej úrovne 4–8 ročných detí na Slovensku. *Eruditio-Educatio*, 18(1), 3–15.

Podráczky, J., Hajduné Holló, K., Borbélyová, D., Nagyová, A., & Józsa, K. (2022). A magyarországi és szlovákiai óvodai nevelési program összehasonlító elemzése. *Danubius Noster*, 10(4), 107–132.

Borbélyová, D., Nagyová, A., Józsa, K., Hajduné Holló, K., & Podráczky, J. (2022). Štátne výchovno-vzdelávacie programy predprimárnej edukácie Slovenskej republiky a Maďarska. *Disputationes Scientificalae*, 22(4), 15–25. http://disputationes.ku.sk/wp-content/uploads/2022/12/Dspt4_22_s_obalkou.pdf

V2- Konferenciakötetben megjelent tanulmány, absztrakt

Józsa, K., Oo, T. Z., Borbélyová, D., & Józsa, G. (2023). Social skills development in children aged 4-8 years: A cross-country comparison of Hungary and Slovakia. In L. Gómez Chova, C. González Martínez, & J. Lees (Eds.), *ICERI2023 Proceedings. 16th International Conference of Education, Research and Innovation* (pp. 3326–3335). International Association of Technology, Education and Development (IATED Academy). doi: 10.21125/iceri.2023.0870

Józsa, K., Borbélyová, D., Oo, T. Z., Nagyová, A., Podráczky, J., & Zentai, G. (2023). Measurement invariance and latent mean differences of social skills as a school readiness test for Hungarian preschool children in Hungary and Slovakia. In L. Gómez Chova, A. López Martínez, & I. Candel Torres (Eds.), *EDULEARN23 Proceedings: 15th International Conference on Education and New Learning Technologies* (pp. 7483–7491). International Association of Technology, Education and Development (IATED). Palma de Mallorca, Spain.

- Borbélyová, D., Nagyová, A., Horváthová, K., Józsa, K., Orsovics, Y., Zentai, G., & Bencéné Fekete, A. (2023). Komparatívna analýza štátnych vzdelávacích programov pre 1. stupeň zš Slovenskej Republiky a Maďarska. In K. Kéri, K. Józsa, K. Kanczné Nagy, A. Tóth-Bakos, D. Borbélyová, & T. Mészáros (Eds.), *14th International Conference of J. Selye University Pedagogical Sections: Conference Proceedings* (pp. 27–36). Janos Selye University.
- Borbélyová, D., & Józsa, K. (2023). A magyarországi DIFER tesztek adaptálása Szlovákiában a KEGA projekt keretén belül. Selye János Egyetem XV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája. Komarno, Slovakia, 2023. szeptember 13–14.
- Oo, T. Z., Józsa, K., Borbélyová, D., Horváthová, K., Orsovics, Y., & Nagyová, A. (2023). The psychometric properties of the DIFER test in Slovakia and Hungary. In *Selye János Egyetem XV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája*. Komarno, Slovakia, 2023. szeptember 13–14.
- Józsa, K., Borbélyová, D., & Zentai G. (2023). A DIFER készségek fejlődése a 4-8 éves szlovákiai magyar gyermekek körében. *Selye János Egyetem XV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája*. Komarno, Slovakia, 2023. szeptember 13–14.
- Józsa, K., Oo, T. Z., Borbélyová, D., Zentai, G., Nagyová, A., & Podráczky, J. (2023). Psychometric Properties of Cognitive Ability Tests for Young Hungarian Children in Hungary and Slovakia. In E. Juhász & R. Kattein- Pornói (Eds.), *Az oktatás határdimenziói*. Absztraktkötet. Hungarian Conference on Educational Research HuCER 2023 (pp.212–213). Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete.
- Zentai, G., Nagy, A., Bencéné Fekete, A., Horváth, K., Borbély, D., Orsovics, Y., & Józsa K. (2022). A magyar és a szlovák iskolai tartalmi szabályozó dokumentumok összehasonlító elemzése 1-2. osztály esetében. In *Oktatás egy változó világban – Kutatás, innováció, fejlesztés. Hungarian Conference on Educational Research, HuCER 2022*. Absztraktfüzet. (pp. 172–173.) Budapest: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem.
- Podráczky, J., Hajduné Holló, K., Borbélyová, D., Nagyová, A. & Józsa, K. (2022). A magyar és szlovák óvodai nevelési program összehasonlító elemzése. In Kéri, K. Kissné Zsámboki, R., Németh, D. K., & Pásztor, E. (Eds.), *Egy nyelvet beszélünk? Gyermeklét és pedagógia a nyelvi, kulturális és társadalmi terek kontextusában* (pp. 62–63). Sopron: Soproni Egyetem Kiadó.
- Hajduné Holló, K., Borbélyová, D., Zentai, G., & Józsa K. (2022). Magyarországi és szlovákiai magyar gyermekek elemi kombinatív képességének fejlődése 4-8 éves korban. In Kéri, K. Kissné Zsámboki, R., Németh, D. K., & Pásztor, E. (Eds.), *Egy nyelvet beszélünk? Gyermeklét és pedagógia a nyelvi, kulturális és társadalmi terek kontextusában* (pp. 64–65). Sopron: Soproni Egyetem Kiadó.
- Borbélyová, D., Nagyová, A., Horváth, K., Józsa, K., Orsovics, Y., Zentai, G., & Bencéné Fekete, A. (2022). Komparatívna analýza štátnych vzdelávacích programov pre 1. stupeň ZŠ Slovenskej republiky a Maďarska. In Ambrus Attila Józsefné et al. (Eds.): *14th International Conference of J. Selye University: Pedagogical Sections*. (p.27-36). Komárno: Univerzita J. Selyeho.
- Borbélyová, D., Józsa, K., Orsovics, Y., & Horváth, K. (2021). Pedagógiai diagnosztika kurzus az óvopedagógus képzésben. In Ábrahám, G. et al. (Eds.) *Kárpát-medencei magyar tannyelvű pedagógusképzők 1. kongresszusa* (p.21.). Pécs: Pécsi Tudományegyetem.
- Borbélyová, D., & Korcová, M. (2021). A tanulók kritikus elemi alapkészségeinek mérése az első évfolyamban. In Csehiová, A. et al. (Eds.) *13th International Conference of J. Selye University: Pedagogical Sections*. (p.105-123). Komárno: Univerzita J. Selyeho.

Egyetem képviselete tudományos rendezvényeken, konferenciákon:

2021

Rendezvény megnevezése: A Selye János Egyetem XIII. Nemzetközi Tudományos Konferenciája – 2021

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2021.09.08.- 09.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: Selye János Egyetem

Előadás címe: A tanulók kritikus elemi alapkészségeinek mérése az első évfolyamban

2022

Rendezvény megnevezése: Hungarian Conference on Educational Research HuCER 2022

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2022.05.26.-27.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: HERA, Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete, Budapest

Előadás címe: A magyar és a szlovák iskolai tartalmi szabályozó dokumentumok összehasonlító elemzése 1-2. osztály esetében

Rendezvény megnevezése: 15. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2022.04.28.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kara és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Neveléstudományi Intézete

Előadás címe:

1. A magyar és szlovák óvodai nevelés összehasonlító elemzése
2. Magyarországi és szlovákiai magyar gyermekek elemi kombinatív képességének fejlődése 4-8 éves korban

Rendezvény megnevezése: A Selye János Egyetem XIV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája – 2022

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2022.09.12.-13.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: Selye János Egyetem

Előadás címe: Komparatívna analýza štátnych vzdelávacích programov pre 1. stupeň ZŠ Slovenskej republiky a Maďarska.

2023

Rendezvény megnevezése: ICERI2023 (16th annual International Conference of Education, Research and Innovation)

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2023.11.13.-15.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: IATED- Seville (Spain)

Előadás címe: Social Skills Development in Children Aged 4-8 Years: A Cross-Country Comparison of Hungary and Slovakia

Rendezvény megnevezése: A Selye János Egyetem XV. Nemzetközi Tudományos Konferenciája – 2023

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2023.09.13-14.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: Selye János Egyetem

Előadás címe:

1. A magyarországi DIFER tesztek adaptálása Szlovákiában a KEGA projekt keretén belül
2. The psychometric properties of the DIFER test in Slovakia and Hungary
3. A DIFER készségek fejlődése a 4-8 éves szlovákiai magyar gyermekek körében

Rendezvény megnevezése: EDULEARNE 23; 15th International Conference on Education and New Learning Technologies

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2023.7.3-5.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: IATED (online)

Előadás címe: Measurement Invariance and Latent Mean Differences of Social Skills as a School Readiness Test for Hungarian Preschool Children in Hungary and Slovakia

Rendezvény megnevezése: Hungarian Conference on Educational Research HuCER 2023

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2023.5.26-27.

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: HERA, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest

Előadás címe: Psychometric Properties of Cognitive Ability Tests for Young Hungarian Children in Hungary and Slovakia

2024

Rendezvény megnevezése: 17. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia

Rendezvény típusa: tudományos konferencia

Időpont: 2024.4.25

A rendezvény/tudományos konferencia szervezője: HERA, Magyar Nevelés- és Oktatókutatók Egyesülete, Budapest

Előadás címe: A szlovákiai óvodai nevelés tantervi reformjai a 21. században